महदैश्वर्यंब्रह्मवर्णेब्राह्मणादिधर्मे उत्तममैश्वर्यंब्राह्ममैश्वर्यंनिवर्ततेचकथं अयमर्थः सर्वांश्चलोकानामोतिसर्वांश्चकामान्यस्तमात्मानमनुविद्यविजानातीत्यात्मसाक्षात्कारफलमैश्वर्यमंतवच्चेत्कर्मफलाविशेषः नचपुनरावर्ततइतिश्रुतिव्याकोपश्च अनंतंचेत् अस्थूलमनणुइत्यादिनिर्विशेषब्रह्मप्रतिपादकश्रुतिविरोधः निर्विशेषसविशेषयोर्ब्रह्मणोःसमसत्ताकत्वायोगादिति ॥ ३१ ॥ प्रवर्ततेचेष्टांकुर्वंति कोंतर्यामीत्यर्थः शाश्वतोब्रह्मभूत्वेतिशेषः किंफलंशाश्वतत्वप्रापकंज्ञानंयज्ञादिफलं ॥ ३२ ॥ कर्मणायज्ञादिना ज्ञानेनउपास्या फलंविद्याख्यं ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ इतिशांति०मो०नै०भा०एकोनाशीत्यधिकद्विश

ऐश्वर्यंवैमहद्ब्रह्मवर्णेकस्मिन्प्रतिष्ठितं॥ निवर्ततेचापिपुनःकथमैश्वर्यमुत्तमं ॥ ३१ ॥ कस्माद्भूतानिजीवंतिप्रवर्ततेयथापुनः॥ किंवाफलंपरंप्राप्यजीवस्तिष्ठतिशाश्वतः॥ ३२॥ केनवाकर्मणाशक्यमथज्ञानेनकेनवा॥ तदवाप्तुंफलंविप्रतन्मेव्याख्यातुमर्हसि॥ ३३॥ इतीदमुक्तःसमुनिस्तदानींप्रत्याहयत्तच्छृणुराजसिंह ॥ मयोच्यमानंपुरुषर्षभत्वमनन्यचित्तःसहसोदरीयैः ॥ ३४ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांतिपर्वणिमोक्षधर्मपर्वणिवृत्रगीतासुएकोनाशीत्यधिकद्विशततमोऽध्यायः॥ २७९॥ ॥ ७॥ उशनोवाच नमस्तस्मैभगवतेदेवायप्रभविष्णवे ॥ यस्यपृथ्वीतलंतातसाकाशंबाहुगोचरः॥ १ ॥ मूर्धायस्यत्वनंतंचस्थानंदानवसत्तम॥ तस्याहंतेप्रवक्ष्यामिविष्णोर्माहात्म्यमुत्तमं ॥ २ ॥ तयोःसंवदतोरेवमाजगाममहामुनिः॥ सनत्कुमारोधर्मात्मासंशयच्छेदनायवै॥ ३॥ सपूजितोऽसुरेंद्रेणमुनिनोशनसातथा॥ निषसादासनेराजन्महार्हेमुनिपुंगवः॥ ४॥ तमासीनंमहाप्रज्ञमुशनावाक्यमब्रवीत् ॥ ब्रूह्यस्मैदानवेंद्रायविष्णोर्माहात्म्यमुत्तमं॥ ५॥ सनत्कुमारस्तुततःश्रुत्वाप्राहवचोर्थवत्॥ विष्णोर्माहात्म्यसंयुक्तंदानवेंद्रायधीमते॥६॥ शृणुसर्वमिदंदैत्यविष्णोर्माहात्म्यमुत्तमं॥विष्णौजगत्स्थितंसर्वमितिविद्धिपरंतप॥७॥सृजत्येषमहाबाहोभूतग्रामंचराचरं॥एषचाक्षिपतेकालेकालेविसृजतेपुनः॥८॥अस्मिन्गच्छंतिविलयमस्माच्चप्रभवंत्युत॥ नैषज्ञानवताशक्यस्तपसानैवचेज्यया॥ संप्राप्तुमिंद्रियाणांतुसंयमेनैवशक्यते॥ ९ ॥

ततमोऽध्यायः ॥ २७९ ॥ ॥७॥ दुर्वहंप्रश्नभारंनिर्वोढुंहरिंशरणीकरोति नमइति तलंअधोभागः साकाशंआकाशसहितंसर्वंउपरितनं बाहुगोचरोमध्यस्थमित्यर्थः ॥ १॥ अनंतंस्थानंमोक्षः॥२॥ विष्ण्वनुग्रहमाह तयोरिति ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ माहात्म्यंमहांश्चासौआत्माचतस्यभावः विष्णोर्जगज्जन्मादिकर्तृत्वंप्रत्यमभिन्नत्वंचशृणु उत्तमंतच्छ्रवणस्यमोक्षदत्वात् तदेवाह विष्णौजगत्कनकेकुंडलमिवस्थितंविद्धि चेतनाचेतनंसर्वंविष्णुरेवेत्यर्थः ॥ ७ ॥ एतदेवव्युत्पादयति सृजतीति ॥ ८ ॥ निमित्तत्वमुक्त्वाउपादानत्वमाहार्धेन अस्मिन्निति कार्यंयत्रलीयतेयतश्चोद्भवतितदुपादानमित्यर्थः एवमभिन्ननिमित्तोपादानत्वलक्षणंजगत्कारणत्वंविष्णोरुक्तंतस्यदुर्ज्ञेयत्वमाह नेति संयमेनयोगेन ॥ ९ ॥

Digitized by Google